

Informatiebericht SUA

Openbaar

Van	IND / SUA
Nummer & Titel	IB 2022/57 Besluit- en vertrekmoratorium Russische dienstplichtigen (dienstweigerars en deserteurs)
Kenmerk (digijust)	4086180
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel, landenpagina, Russische Federatie, besluit- en vertrekmoratorium
Relatie met	
Geldig vanaf	29-06-2022
Geldig tot en met	29-12-2022

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.

1. Aanleiding

De staatssecretaris heeft in zijn brief aan de Tweede Kamer van 29 juni 2022 een besluit- en vertrekmoratorium voor de duur van een half jaar afgekondigd voor Russische dienstplichtigen die dienstweigeren dan wel zijn gedeserteerd. Hieronder worden begrepen alle Russische mannen in de leeftijd 18 tot 27 jaar die vrezden hun militaire dienst te moeten vervullen of die reeds invulling gaven aan de dienstplicht en dit niet langer wilden doen.

Het besluit- en vertrekmoratorium is op 20 juli 2022 gepubliceerd in de Staatscourant. Het is in werking getreden een dag na de publicatie in de Staatscourant en werkt terug tot en met 29 juni 2022, de datum dat de Tweede Kamer per brief is geïnformeerd.

Zie voor algemene informatie met betrekking tot moratoria de C3 Vc.

2. Inhoud/Toelichting

Aanleiding

Dienstweigerars en deserteurs kunnen op basis van het algemene asielbeleid worden aangemerkt als vluchteling mits wordt voldaan aan specifieke voorwaarden genoemd in paragraaf C2/3.2 Vc. Vanwege een gebrek aan actuele, eenduidige en betrouwbare informatie over de vraag in hoeverre dienstplichtigen in de Russische Federatie (gedwongen) worden ingezet in de oorlog in Oekraïne, is echter onduidelijk of aan deze voorwaarden wordt voldaan. De informatie in het meest recente algemeen ambtsbericht inzake de Russische Federatie is van vóór de Russische invasie in Oekraïne op 24 februari 2022 en voorziet daarom niet in deze informatie.

Om die reden heeft de staatssecretaris besloten om een besluit- en vertrekmoratorium in te stellen voor Russische dienstplichtigen die dienstweigeren of tijdens het vervullen van de dienstplicht zijn gedeserteerd. Op deze wijze kan

nadere en betrouwbare informatie worden vergaard omtrent de situatie voor deze doelgroep en worden gezien op welke wijze de situatie zich zal ontwikkelen.

Reikwijdte toepassing

Het besluit- en vertrekmoratorium is van toepassing op alle Russische mannen in de leeftijd van 18 tot 27 jaar die stellen hun dienstplicht te weigeren dan wel stellen te zijn gedeserteerd omdat zij hun dienstplicht niet langer wilden vervullen.

De volgende categorieën zijn uitgezonderd van het besluit- en vertrekmoratorium:

- Personen die hun Russische nationaliteit en/of hun leeftijd niet aannemelijk hebben gemaakt;
- Dublinclaimanten;
- Vreemdelingen van wie de aanvraag niet-ontvankelijk kan worden verklaard op grond van artikel 30a eerste lid onder a, b, c of e Vw (internationale bescherming in een andere EU-lidstaat, erkend als vluchteling in een derde land, veilig derde land, reeds een verblijfsvergunning op grond van artikel 29 eerste lid Vw);
- Vreemdelingen van wie de aanvraag buiten behandeling kan worden gesteld op grond van artikel 30c eerste lid Vw (nalaten te antwoorden op verzoeken om informatie, toerekenbaar niet verschenen bij een gehoor, verdwenen zonder toestemming). Het vertrekmoratorium is op deze categorie wel van toepassing indien (eerder) is vastgesteld dat de vreemdeling onder de doelgroep van het moratorium valt;
- Vreemdelingen waarop artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag van toepassing is;
- Asielaanvragen die op grond van artikel 30b, eerste lid, onder j, Vw afgewezen worden als kennelijk ongegrond op grond van openbare orde en nationale veiligheid.

Zie voor de verdere handelwijze t.a.v. de laatste twee categorieën verderop in dit informatiebericht.

Het besluit- en vertrekmoratorium is niet van toepassing op beroepsmilitairen die zijn gedeserteerd. Op basis van de beschikbare informatie kan op hun aanvragen een besluit worden genomen.

Gevolgen voor de behandeling van nieuwe en lopende asielaanvragen

- Op elke Russische man in de leeftijd van 18 tot 27 die als enige asielmotief naar voren brengt dat hij weigert de dienstplicht te vervullen dan wel tijdens het vervullen van de dienstplicht is gedeserteerd, wordt op basis van diens eigen verklaringen het moratorium van toepassing verklaard. Dit gebeurt ongeacht de fase van de procedure waarin de aanvraag zich bevindt en ongeacht of al een geloofwaardigheidsbeoordeling heeft plaatsgevonden. Voor nieuwe asielaanvragen betekent dit dat indien aan de orde al na het aanmeldgehoor het besluitmoratorium van toepassing wordt verklaard.
- Ook op asielaanvragen van Russische mannen in de leeftijd van 18 tot 27 die aangeven naast het motief dienstweigering of desertie nog één of meer andere asielmotieven te hebben, wordt het besluitmoratorium van toepassing verklaard, tenzij op voorhand duidelijk is dat er een gereede kans is dat een ander asielmotief tot inwilliging van de asielaanvraag kan leiden. In dat geval wordt de behandeling van de asielprocedure voortgezet¹. Wanneer verderop in het proces blijkt dat

¹ Dit wordt bepaald aan de regietafel.

- inwilliging op grond van het andere asielmotief toch (nog) niet mogelijk is, wordt het moratorium alsnog van toepassing verklaard;
- Bij herhaalde aanvragen wordt op basis van hetgeen de vreemdeling met de M35-O aan zijn opvolgende aanvraag ten grondslag legt, beoordeeld of hij onder het moratorium valt.

Gevolgen voor beslistermijnen

Instelling van een besluitmoratorium betekent dat de wettelijke beslistermijn van lopende asielaanvragen, en van asielaanvragen die tijdens het moratorium worden ingediend, wordt verlengd met een jaar. Dat zal in de regel leiden tot een beslistermijn van 18 maanden (6+12), gerekend vanaf datum van de aanvraag. Als de beslistermijn van 6 maanden eerder al is verlengd met 9 maanden, leidt het besluitmoratorium tot een totale beslistermijn van 21 maanden conform artikel 43 van de Vreemdelingenwet 2000.

Bij een gegrond beroep is de datum van de aanvraag en niet de datum van de uitspraak bepalend voor de vraag wat de beslistermijn is. Ook in zaken waarin de wettelijke beslistermijn van 6 dan wel (na verlenging met 9 maanden) 15 maanden al is verstreken, geldt het moratorium en worden de beslistermijnen verlengd met één jaar.² Het moratorium leidt er echter niet toe dat de maximale wettelijke termijn van 21 maanden kan worden overschreden.

De verlenging van de beslistermijn vloeit rechtstreeks voort uit het besluit tot instelling van het moratorium. Dat laat onverlet dat de vreemdeling per brief moet worden geïnformeerd dat zijn zaak onder het moratorium valt en dat de beslistermijn is verlengd.

Verstrijken van de beslistermijn van 18 of 21 maanden bij verlenging van de beslistermijn met een jaar op grond van het moratorium

In zaken waarin de beslistermijn van 21 maanden al is overschreden of zal worden overschreden, zal in weerwil van het moratorium moeten worden beslist. Dit geldt ook voor zaken waarin na de normale beslistermijn van 6 maanden + de verlenging met een jaar op grond van het moratorium de termijn van 18 maanden verstreken is. In deze fase moet (indien dit nog niet gebeurd is) alsnog de geloofwaardigheid van de verklaringen omtrent de dienstweigering / desertie worden beoordeeld. Indien deze verklaringen niet geloofwaardig zijn, kan de aanvraag in beginsel op grond daarvan worden afgewezen (mits er geen andere grond is om in te willigen). Wanneer de verklaringen over de dienstweigering / desertie geloofwaardig zijn, zal de beslissing in beginsel inwilligend zijn. Het is vanwege de onduidelijke en onzekere situatie immers niet mogelijk om te motiveren dat bij terugkeer geen sprake zal zijn van vervolging of ernstige schade. Om te kunnen inwilligen moet er wel een inhoudelijk nader gehoor zijn/worden gedaan.

Indien de verklaringen van de vreemdeling over de dienstweigering / desertie geloofwaardig zijn geacht, wordt ingewilligd op grond van artikel 29, eerste lid onder a Vw. Er kan immers niet worden vastgesteld dat de vreemdeling bij terugkeer niet te vrezen heeft voor vervolging op grond van deze dienstweigering / desertie. Voor dergelijke zaken is in Indigo een beslisbouwsteen beschikbaar.

Beroepsprocedures

Beschikkingen in lopende (hoger) beroepsprocedures die onder het moratorium vallen, kunnen door JZ worden ingetrokken onder vergoeding van de proceskosten,

² De totale beslistermijn wordt ook dan berekend vanaf datum aanvraag (aanvraagdatum + beslistermijn van 6 maanden + verlenging met één jaar = einddatum beslistermijn).

tenzij het gaat om vreemdelingen die van de moratoria zijn uitgezonderd (bijvoorbeeld vanwege openbare orde aspecten).

Gevolgen vertrek uitgeprocedeerd/geen openstaande asielaanvraag

Uitgeprocedeerde asielzoekers die onder de werking van het vertrekmoratorium vallen, worden gedurende de looptijd van het moratorium niet verplicht terug te keren naar de Russische Federatie. Er wordt uitstel van vertrek verleend en er wordt opvang en verstrekkingen geboden.

Personen die uitsluitend een reguliere procedure of in het geheel geen verblijfsprocedure hebben doorlopen, vallen niet onder het vertrekmoratorium. Voor de te volgen stappen en systeemhandelingen wordt verwezen naar de Procesbeschrijving Asiel en de Systeembeschrijving Indigo voor A&B en RVN.

Gevolgen i.v.m. artikel 64 Vw

Wanneer een vreemdeling geen lopend asielverzoek heeft, maar er wel een artikel 64 aanvraag openstaat, dan moet er gelet op het belang dat daarbij is, een inhoudelijke beoordeling plaatsvinden en kan die besluitvorming dus niet onder verwijzing naar het besluit- en vertrekmoratorium worden aangehouden.³ Daarbij gelden de gebruikelijke criteria. Zie hiervoor verder paragraaf A3/7.1.5 Vc. Daarnaast kan verwezen worden in de motivering.

Zaken afgewezen op grond van 1F, openbare orde en nationale veiligheid

Zoals hiervoor aangegeven, vallen zaken van vreemdelingen op wie artikel 1F Vluchtelingenverdrag van toepassing is, of bij wie sprake is van ernstige antecedenten – die conform artikel 3.105c en/of artikel 3.105e Vb in de weg staan aan verlening van een verblijfsvergunning en op grond waarvan de aanvraag wordt afgewezen op grond van artikel 30b, eerste lid, onder j, Vw – niet onder het besluit- en vertrekmoratorium. Er dient op die aanvragen te worden beslist en de beslistermijn kan in die gevallen dus niet op grond van het besluitmoratorium worden verlengd. Wanneer het mogelijk is om deze zaken aan te houden tot het moratorium verloopt (bijvoorbeeld als de beslistermijn op grond van artikel 42, vierde lid, Vw op individuele gronden kan worden verlengd), verdient dit de voorkeur.

In zaken waarin een beslissing niet langer kan worden aangehouden geldt dat de asielaanvraag weliswaar dient te worden afgewezen, maar dat er een uitzettingsbelemmering zal moeten worden aangenomen (nu immers niet uitgesloten kan worden dat de vreemdeling een reëel risico loopt op ernstige schade).

Herbeoordelen eerder verleende vergunningen

Voor (lopende) intrekkingprocedures die zien op vreemdelingen die onder de in het besluitmoratorium genoemde doelgroep vallen, geldt dat niet kan worden beoordeeld of bij terugkeer sprake is van vervolging of een reëel risico op ernstige schade. Het verzoek is om deze zaken aan te houden in afwachting van nieuw te bepalen landenbeleid. Dit geldt ook voor intrekkingen op grond van openbare orde. In zaken waarbij er een connexe procedure (verlenging van de vva-bep of aanvraag vva-onbep) loopt, kan in deze connexe procedure de beslistermijn met maximaal 9 maanden worden verlengd. Juridisch kan worden beargumenteerd dat er sprake is van complexe feitelijke en juridische omstandigheden ex artikel 42, vierde lid, onder 1, Vw.

³ Zie uitspraak AbRS d.d. 1 juni 2012, 201200584/1/V1.

Registratie in Indigo

Wanneer het besluitmoratorium van toepassing is en de beslistermijn van maximaal 18 of 21 maanden nog niet is verlopen, moet de verlenging van de beslistermijn worden geregistreerd. Ook het uitstel van vertrek in verband met het vertrekmoratorium moet worden geregistreerd. Daarnaast wordt de vreemdeling per brief geïnformeerd dat het besluit- en vertrekmoratorium op hem/haar van toepassing is.

Voor de te volgen stappen en te verrichten systeemhandelingen wordt verwezen naar de Procesbeschrijving Asiel en de Systeembeschrijving Indigo voor A&B en RVN.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en A&B.